

Månadsrapport juni 2021 – Sommaren kom till slut med värme och svaga vindar

Översänder vindrapport för juni. Efter en kall men vindfattig vår kom så värmen men också fortsatt svaga vindar. Index för juni blev 92 % och hittills i år ligger index nu på 91 % och index för rullande 12 månader ligger på 92 %. Månadens beräknade totalproduktion blev endast 1 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för juni uppgick endast till 16 % och produktionstiden till 69 %. Den dygnsvisa medeleffekten penklade mellan 5 % och 43 % av installerad effekt. Otillgängligheten för juni var genomsnittligt 5,1 % jämfört med förra månadens 3,8.

Nu finns totalt installerat 10 482 MW i 4 412 anläggningar (> 50 kW). Den kraftiga utbyggnaden fortsätter och lär fortsätta trots låga elpriser, åtminstone till och med årsskiftet då förändrade regler om elcertifikat införs. De nya affärskoncepten, med fasta elpriser på långtidskontrakt som de senaste åren drivit den kraftiga utbyggnaden, riskerar dock att slå sönder de sunda marknadsekonomiska drivkrafterna som hittills präglat den nordiska energimarknaden. Riskerna är dels att många mindre aktörer kommer att slås ut dels att Svenska Kraftnät får svårt att få fram balanskraft och även tillräcklig överföringskapacitet. Det allt större underskottet i södra Sverige håller dock uppe elpriserna i elområde 3 och 4. Även den statliga/politiska inblandningen i vindkraftutbyggnaden liksom den pågående effektkommissionens arbete skall bli intressant att följa. Kina och Ryssland kan här vara förebilder.

Elkraftpriset marginalprissätts alltmer, dvs priset motsvarar kostnaden för den sist producerade kilowattimmen. Det innebär att vind- och solkraft alltid får företräde i systemet före kärnkraft och vattenkraft. Vid elbrist ökar importen och när denna begränsas måste eventuellt kondenskraftverk och gasturbiner startas upp med kraftigt höjd driftkostnad som följd. Vid överskottskapacitet tenderar priset endast täcka den rörliga produktionskostnaden och kan därmed till och med bli negativ. En ny parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät. Därtill kommer det ovan nämnda fenomenet med de s k PPA avtalen som ytterligare ökar utbudet av elenergi med sänkta spotpriser som följd. Mera vindkraft tenderar att ytterligare öka prisvariationerna. En stabiliserande faktor kan dock bli de planerade vätgasproduktionsanläggningarna som kommer att utnyttja den billiga vindkraftelen dvs när elöverskott råder.

Med hoppet om att vaccinet rullar ut börjar konjunkturen i Europa och världen att röra sig uppåt och med den högre kol och oljepriser som följd. Vårfloden är i full gång och vattenkraften kör för fullt. Nu passar kärnkraftägarna på att underhålla kärnkraftverken och med en svag vindkraftproduktion pressas elpriset upp. Fortsatta problem att föra över elkraften från norr till söder ger fortsatt stora prisskillnader och speciellt när kärnkraftrevisionen pågår. Priset för utsläppsrätterna har med ökad industriaktivitet ökat och den nya prisnivån ligger nu över 50 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). Elcertifikaten befinner sig i ett upplösningstillstånd och är inte längre intressanta att följa. Systempriset för juni ökade jämfört med maj och är nu tre gånger högre än för ett år sedan. Väderberoendet, vind och temperatur, styr nu allt mera priset på el. I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisomr	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
Juni 2020	33	103	103	250	254	296	276	313	15	15	15	33
juli	24	88	88	93	237	210	255	268	15	15	15	26
aug	91	180	181	347	417	418	365	422	38	40	35	66
sept	164	313	313	348	371	394	401	411	99	99	98	104
okt	152	214	214	230	273	323	268	279	137	137	131	125
nov	65	66	66	241	353	282	243	47	47	47	48	54
dec	205	184	184	316	380	400	352	400	206	206	200	145
jan	462	451	451	491	502	517	507	513	487	486	487	443
feb	473	436	436	536	544	576	477	551	535	479	534	432
mars	348	254	254	368	459	390	459	475	422	422	422	254
april	385	269	268	337	432	374	487	486	458	449	449	281
maj	449	389	389	435	485	466	551	560	489	490	491	372
Juni 2021	441	348	348	403	739	568	746	745	468	547	467	356

Totalt är nu 978 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 3 400 rapporterar inte till Vindstat.

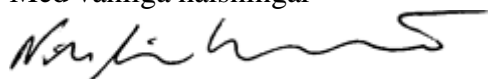
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningssystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygna. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygna visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt
Vindstat AB